EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 21.4.2009
COM(2009) 183 galīgā redakcija

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

ar kuru groza Padomes Lēmumu 2007/250/EK, ar ko Apvienotajai Karalistei atļauj ieviest īpašus pasākumus, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

(iesniegusi Komisija)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Saskaņā ar 2006. gada 28. novembra Direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu[1] (turpmāk „PVN direktīva") 395. pantu Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij piemērot īpašus pasākumus, lai atkāptos no minētās direktīvas noteikumiem ar nolūku vienkāršot pievienotās vērtības nodokļa (PVN) iekasēšanas procedūru vai lai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas.

Komisijas Ģenerālsekretariātā 2008. gada 28. jūlijā reģistrētajā vēstulē Apvienotā Karaliste lūdza atļauju pagarināt termiņu īpašajam atkāpes pasākumam, kas bija iepriekš piešķirts ar Padomes 2007. gada 16. aprīļa Lēmumu 2007/250/EK[2].

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 2. punktu Komisija 2009. gada 17. marta vēstulē informēja pārējās dalībvalstis par Apvienotās Karalistes lūgumu. Komisija 2009. gada 20. marta vēstulē informēja Apvienoto Karalisti, ka tās rīcībā ir visa informācija, kas vajadzīga lūguma izvērtēšanai turpmāk izklāstītajā veidā.

Saskaņā ar Padomes Lēmumu 2007/250/EK Apvienotajai Karalistei atļāva līdz 2009. gada 30. aprīlim piemērot apgrieztās iekasēšanas procedūru atsevišķām tādām mobilo telefonu un integrālās shēmas ierīču piegādēm, kuru ar nodokli apliekamā summa ir GBP 5 000 vai lielāka. Šādos apstākļos atbildību par precēm piemērojamā PVN samaksu uzņēmās nodokļa maksātājs, kam veikta preču piegāde. Rezultātā preču piegādātājs neiekasēja PVN no sava klienta, ja klients bija kvalificējies kā PVN nodokļa maksātājs. Ja šādam klientam būtu pilnīgas nodokļa atskaitīšanas tiesības, tas vienlaikus deklarētu un atskaitītu PVN attiecīgajām precēm; tādējādi PVN iemaksa Valsts kasē faktiski netiktu veikta. Tāpēc visu PVN summu Valsts kasē iemaksātu tas mazumtirgotājs, kurš veic preču piegādi ar nodokļiem neapliekamiem klientiem. Šī situācija bija atkāpe no vispārējās sadalītā PVN maksājuma sistēmas, kurā katrs nodokļa maksātājs (kuram ir atskaitīšanas tiesības) ķēdē iemaksā Valsts kasē tādu daļu no kopējās PVN summas, kas atbilst starpībai starp to PVN summu, kuru saņem no klienta, un PVN summu, kuru samaksā savam piegādātājam.

Šo atkāpi Apvienotā Karaliste lūdza, lai novērstu tādu piegādātāju krāpšanos nodokļu jomā, kuri normālā režīmā iekasē PVN un pēc tam pazūd, neuzņemoties atbildību par maksājamo PVN, bet klienti saņem derīgu faktūrrēķinu PVN atskaitīšanai. Tas veicināja „pazudušā" komersanta krāpšanas darījumus Kopienā (*MTIC*), kad PVN sistēmu, ko izmanto ar nodokli neapliekamām precēm nosūtīšanas dalībvalstī, ļaunprātīgi piemēro ar nodokli apliekamiem klientiem citā dalībvalstī, un pat par „karuseļa" veida krāpšanu, kurā preces starp dalībvalstīm pārsūta vairākas reizes.

---

[1] OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.
[2] OV L 109, 26.4.2007., 42. lpp.

Ņemot vērā minēto, kā arī pēc tam, kad tika pierādīta šīs problēmas ilgstošā pastāvēšana Apvienotajā Karalistē, tika piešķirta atkāpe, lai piemērotu apgrieztās iekasēšanas procedūru noteiktai summai — GBP 5 000 — un ierobežotam tādu preču skaitam, kuras krāpšana ietekmē visvairāk, lai mēģinātu novērst iespējamo „pazudušo" komersantu krāpšanas iespējas, jo PVN netiktu iekasēts.

Tomēr atkāpei, kuras mērķis bija novērst noteikta veida izvairīšanos no nodokļa maksāšanas vai krāpšanas un kura radīja vēl lielāku atbilstības slogu, piemēroja vairākus nosacījumus, un to piešķīra tikai uz neilgu laiku, jo saskaņā ar Padomes Lēmuma 2007/250/EK astoto apsvērumu nebija iespējams pārliecinoši apgalvot, ka pasākuma mērķi tiks sasniegti.

Radās jautājumi par pasākuma iespējamo ietekmi, krāpšanu izmantojot arī citām precēm vai mazumtirdzniecības līmenī. Lai to novērstu, Padomes Lēmumā paredzēts Apvienotās Karalistes pienākums ieviest piemērotu kontroli un ziņošanas saistības, lai garantētu vajadzīgās informācijas pieejamību un informētu Komisiju par šiem īpašajiem pasākumiem, kā arī pārraudzību un vispārēju novērtējumu. Bija šaubas arī par pasākuma ietekmi uz krāpšanas iespējamo izplatīšanos citās dalībvalstīs un tādējādi arī uz PVN sistēmas funkcionēšanu iekšējā tirgū. Šī ietekme bija rūpīgi jāizvērtē.

Šādā sakarā Apvienotajai Karalistei līdz 2009. gada 31. martam bija jāiesniedz Komisijai ziņojums par attiecīgo pasākumu norises vispārēju izvērtējumu, jo īpaši par pasākuma efektivitāti, un jāsniedz visi pierādījumi, ja konstatēti nodokļa nemaksāšanas gadījumi attiecībā uz citām precēm vai mazumtirdzniecību.

Tomēr laikā, kad Apvienotā Karaliste lūdza atjaunot atkāpi, tā nevarēja iesniegt vajadzīgo informāciju un pamatojumu, un īpaši tā nevarēja norādīt, kādā apmērā atkāpe, iespējams, mazinājusi „pazudušo" komersantu vai „karuseļa" veida krāpšanu ar tām precēm, uz kurām attiecas atkāpe. Faktiski būtiska šādas krāpšanas mazināšanās bija novērojama jau pirms apgrieztās iekasēšanas procedūras ieviešanas. Tāpat pagaidām nav arī pamatota novērtējuma par krāpšanas iespējamo pārnešanu uz mazumtirdzniecības nozari vai citām dalībvalstīm, lai gan vienlaikus atzīts, ka Apvienotās Karalistes ziņojuma iesniegšanas termiņš bija 2009. gada 31. marts. Komisija uzskata, ka ziņojumam jābūt pieejamam visām pārējām dalībvalstīm.

Apvienotā Karaliste iebilda, ka tai vajadzīgs vairāk laika, lai varētu labāk novērtēt, cik pasākums sekmīgs *MTIC* un „karuseļa" veida krāpšanas apkarošanā, neņemot vērā teorētisko argumentu, kas jau izklāstīts Komisijas paziņojumā par iespējamiem PVN sistēmas mainīšanas pasākumiem krāpšanas apkarošanai[3]. Apvienotā Karaliste nav ierosinājusi novērtēšanas kritērijus, kas pamatotu šādu nostādni. Tomēr jānorāda, ka sākotnējā priekšlikumā par iepriekšējo atkāpi[4] Komisija kā termiņu ieteica 2009. gada 31. decembri, bet Padome, kas iespējamās nelabvēlīgās ietekmes dēļ vēlējās saīsināt termiņu pieteikumu iesniegšanai par atkāpes piešķiršanu, beidzot vienprātīgi vienojās par termiņa beigu datumu — 2009. gada 30. aprīli.

[3] COM(2008) 109 galīgā redakcija, 22.2.2008.
[4] COM(2006) 555 galīgā redakcija, 28.9.2006.

Lai sniegtu Apvienotajai Karalistei pēdējo iespēju labāk pamatot savu lūgumu pagarināt pašreizējās atkāpes termiņu, Komisija bija iecerējusi atkārtot savu sākotnējo priekšlikumu un tādējādi ierosināt pasākuma termiņa pagarināšanu līdz 2009. gada 31. decembrim. Tomēr 2009. gada 10. marta Ekonomikas un finanšu padome (*ECOFIN* padome) panāca politisku vienošanos pagarināt pašreizējā atkāpes pasākuma termiņu pat vairāk nekā līdz šā gada beigām un beidzot vienojās to pagarināt vēl par diviem gadiem, proti, līdz 2011. gada 30. aprīlim.

Šis termiņa pagarinājums nav jāuztver kā pamats pasākuma termiņa turpmākai pagarināšanai, kas citādi laika ziņā kļūtu gandrīz pastāvīga. Tomēr Komisija vēlas izvērtēt iespēju atļaut izmēģinājuma projektu līdzīgā apgrieztās iekasēšanas procedūras mērķtiecīgā izmantošanā, ko īstenotu jebkura ieinteresēta dalībvalsts, tostarp Apvienotā Karaliste, pamatojoties uz likumdošanas iniciatīvu šādā nolūkā grozīt PVN direktīvu. Ņemot vērā neskaidrību par pasākuma ietekmi, tā atkāpšanos no viena PVN sistēmas pamatprincipa, proti, sadalītā maksājuma, īpaša juridiskā pamata izveide šādam izmēģinājuma projektam šķiet vienīgais iespējamais veids, kā gūt panākumus vidējā termiņā un saskaņā ar principiem, kas izklāstīti Komisijas paziņojumā par iespējamiem PVN sistēmas mainīšanas pasākumiem krāpšanas apkarošanai[5]. Izstrādājot iepriekš definētus novērtēšanas kritērijus, šāds izmēģinājuma projekts varētu radīt līdz šim trūkstošo novērtējumu par nozarēm mērķtiecīgi piemērota apgrieztās iekasēšanas procedūras lietderību un samērīgumu. Tomēr, ņemot vērā gaidāmās Eiropas Parlamenta vēlēšanas, Padomei nebūtu iespējams pieņemt šādu priekšlikumu līdz 2009. gada beigām, un tas varētu radīt juridiskas nepilnības attiecībā uz Apvienotās Karalistes īstenoto pasākuma piemērošanu. Šie ļoti ārkārtējie faktiskie apstākļi nodrošina papildu pamatojumu termiņa pagarināšanai līdz 2011. gada 30. aprīlim, ja vien iepriekš minēto priekšlikumu attiecībā uz direktīvu nepieņem agrāk.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Apspriešanās vai neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgi.

Padomes Lēmuma 2007/250/EK termiņa pagarināšanas mērķis ir apkarot ar PVN saistītu krāpšanu un izvairīšanos no PVN maksāšanas, un tas varētu labvēlīgi ietekmēt PVN ieņēmumus Apvienotajā Karalistē. Tomēr iepriekšējā atkāpes piemērošanas periodā Apvienotā Karaliste nespēja skaidri pierādīt, ka atkāpes piemērošana novērsa vai mazināja krāpšanu. Termiņa pagarinājums uz neilgu laiku būtu jāatļauj, lai sagatavotu pagarinājuma lūguma piemērotu pamatojumu.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Ar šo lēmumu groza Padomes Lēmumu 2007/250/EK, ar ko Apvienotajai Karalistei atļauj ieviest īpašus pasākumus, atkāpjoties no 193. panta PVN direktīvā, attiecībā uz apgrieztās iekasēšanas procedūras piemērošanu mobilo telefonu un integrālās shēmas ierīču vietējām piegādēm.

Šis lēmums ir pamatots ar PVN direktīvas 395. pantu.

---

[5] COM(2008) 109 galīgā redakcija, 22.2.2008.

Šis lēmums attiecas uz atļauju, kas piešķirta dalībvalstij pēc tās lūguma, un nerada nekādas saistības.

Ņemot vērā stingro laika ierobežojumu, īpašais pasākums šķiet samērīgs ar sasniedzamo mērķi.

Saskaņā ar PVN direktīvas 395. pantu atkāpe no kopējiem PVN noteikumiem iespējama tikai ar Padomes vienprātīgu lēmumu pēc Komisijas priekšlikuma. Padomes lēmums ir vienīgais piemērotais instruments, jo to var adresēt atsevišķai dalībvalstij.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikumam nav negatīvas ietekmes uz Kopienas budžetu.

5. PAPILDU INFORMĀCIJA

Ar priekšlikumu groza Padomes Lēmumā 2007/250/EK ietverto darbības beigšanas klauzulu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

ar kuru groza Padomes Lēmumu 2007/250/EK, ar ko Apvienotajai Karalistei atļauj ieviest īpašus pasākumus, atkāpjoties no 193. panta Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu[6] un jo īpaši tās 395. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu[7],

tā kā:

(1) Komisijas Ģenerālsekretariāta 2008. gada 28. jūlijā reģistrētajā vēstulē Apvienotā Karaliste lūdza atļauju turpināt piemērot tādu īpašu pasākumu, lai atkāptos no Padomes Direktīvas 2006/112/EK 193. panta prasībām attiecībā uz personu, kas atbildīga par pievienotās vērtības nodokļa (PVN) samaksu nodokļu iestādēm, ko iepriekš paredzēja Padomes 2007. gada 16. aprīļa Lēmums 2007/250/EK[8].

(2) Saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 395. panta 2. punktu Komisija 2009. gada 17. marta vēstulē informēja pārējās dalībvalstis par Apvienotās Karalistes lūgumu. Komisija 2009. gada 20. marta vēstulē informēja Apvienoto Karalisti, ka tās rīcībā ir visa informācija, ko tā uzskata par vajadzīgu lūguma izvērtēšanai.

(3) Saskaņā ar Direktīvas 2006/112/EK 193. pantu par pievienotās vērtības nodokļa maksājumu atbildīgā persona ir tas nodokļa maksātājs, kurš veic preču piegādi. Tomēr pašreizējais atkāpes pasākums ļāva Apvienotajai Karalistei atsevišķos gadījumos piemērot apgrieztās iekasēšanas procedūru, kas nozīmē, ka atbildību par PVN samaksu uzņemas tas nodokļa maksātājs, kuram veikta atsevišķu preču — mobilo telefonu un integrālās shēmas ierīču — piegāde, ar nosacījumu, ka ar nodokli apliekamā preču summa ir GBP 5000 vai lielāka.

(4) Šā atkāpes pasākuma mērķis bija novērst atsevišķas izvairīšanās no nodokļa maksāšanas agresīvas izpausmes, īpaši, „karuseļa" veida shēmu, kad preces piegādāja

---

6 OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.
7 OV C , … … ., lpp.
8 OV L 109, 26.4.2007., 42. lpp.

vairākas reizes, nesamaksājot PVN nodokļu iestādēm, bet klientiem izsniedzot derīgu faktūrrēķinu PVN atskaitījumiem Apgrieztās iekasēšanas procedūras piemērošana, kad klients neveic faktisku PVN samaksu piegādātājam, mazinātu iespēju šādā veidā izvairīties no nodokļa samaksas.

(5) Tā kā laikā, kad izteica priekšlikumu par atkāpi, nebija iespējams pārliecināties, vai mērķi tiks sasniegti un vai neradīsies nelabvēlīga ietekme, atkāpi atļāva piemērot tikai īsu laika posmu. Šajā sakarā Apvienotā Karaliste vēl nav noteikusi, vai pašreizējā sistēma ir efektīvi ļāvusi novērst šāda veida izvairīšanos no nodokļa samaksas. Turklāt Apvienotajai Karalistei ir problēmas saistībā ar pienākumu izvērtēt pasākuma vispārējo darbību, jo īpaši iespēju, ka izvairīšanās no nodokļa samaksas varētu izplatīties uz citām precēm vai mazumtirdzniecību, kā arī tā ietekmi uz iekšējā tirgus darbību.

(6) Komisija saprot, ka Apvienotā Karaliste vēl nevar sniegt vajadzīgo informāciju un ka ir vajadzīgs vairāk laika, lai tā varētu pamatot savu lūgumu pagarināt sākotnējo atkāpes termiņu uz ilgāku laiku.

(7) Savā sākotnējā priekšlikumā par Padomes Lēmumu 2007/250/EK[9] Komisija ierosināja par beigu datumu noteikt 2009. gada 31. decembri, ko Padome mainīja uz 2009. gada 30. aprīli, un tāpēc tā uzskata par pieņemamu pasākuma termiņu pagarināt līdz minētajam datumam. Tomēr 2009. gada 10. marta *ECOFIN* padome vienojās, ka Apvienotajai Karalistei piešķirtā atkāpes pasākuma termiņš ir jāpagarina par diviem gadiem.

(8) Ņemot vērā neapšaubāmi nopietno ar krāpšanu PVN nodokļa jomā saistīto situāciju Apvienotajā Karalistē, par ko liecina informācija, kuru Apvienotā Karaliste iesniegusi kopā ar sākotnējo pieteikumu, pasākums joprojām ir samērīgs, jo piemērošanas pagarinājums ir ierobežots līdz pieņemamam termiņam, neradot ne pamatu vispārinātas apgrieztās iekasēšanas sistēmas vispārējam pasākumam, ne sākumu šādas atkāpes ilgstošākai piemērošanai.

(9) Pēc Komisijas paziņojuma par iespējamiem PVN sistēmas grozījumu pasākumiem krāpšanas apkarošanai[10] un ņemot vērā, ka šādi pasākumi praksē varētu ietvert tāda veida pasākumu, kurš līdzīgs Komisijas priekšlikumam grozīt Direktīvu 2006/112/EK, lai ieviestu visām dalībvalstīm pieejamu izmēģinājuma projektu, šā lēmuma darbība ir jāizbeidz, ja šāds pasākums stājas spēkā pirms plānotā šīs atkāpes beigu datuma.

(10) Atkāpei nav nelabvēlīgas ietekmes uz PVN uzkrājumu veidotajiem Kopienas pašu resursiem,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Padomes Lēmuma 2007/250/EK 4. pantu aizstāj ar šādu:

---

[9] COM(2006) 555 galīgā redakcija, 28.9.2006.
[10] COM(2008) 109 galīgā redakcija, 22.2.2008.

„Šis lēmums ir spēkā līdz 2011. gada 30. aprīlim vai dienai, kad stājas spēkā Direktīvas 2006/112/EK grozījums, kas atļauj īstenot šādu pasākumu izmēģinājuma projekta veidā.”

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs